

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 7Svk/17/2022
Identifikačné číslo spisu: 2020200266
Dátum vydania rozhodnutia: 27. februára 2023
Meno a priezvisko: Mgr. Michal Novotný
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:2020200266.1

UZNESENIE

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky vo veci žalobcu: VPP servis, s.r.o., IČO: 36 836 516, Svätajánska 8, Holíč, zastúpeného: JUDr. Václav Sosna, advokát, Námestie slobody 2, Skalica, proti žalovanému: Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky, Chlumeckého 2, Bratislava, za účasti ďalšieho účastníka: Slovenský pozemkový fond, IČO: 17 335 345, Búdková 36, Bratislava, o preskúmanie opatrenia žalovaného z 8. septembra 2020, č. VoÚ 29/2020/Fi, a rozhodnutia Okresného úradu Skalica, katastrálneho odboru, z 28. marca 2018, č. X 39/2018-2, o kasačnej sťažnosti žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave č. k. 14 S 89/2020-161 z 15. novembra 2021 takto

rozhodol:

- I. Uznesenie Krajského súdu v Trnave č. k. 14 S 89/2020-161 z 15. novembra 2021 sa zrušuje vo výroku II a vec sa v tomto rozsahu vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.
- II. V časti, v ktorej smeruje proti výrokom I a III uvedeného uznesenia, sa kasačná sťažnosť žalovaného odmieta.

Odôvodnenie

I.

Administratívne konanie a konanie pred správnym súdom

1. Ďalší účastník bol pred 28. júnom 2018 zapísaný na liste vlastníctva č. XXXX pre k. ú. B. ako podielový spoluvlastník pozemku parc. reg. N. č. XXXXX/XX-XX v spoluvlastníckom podiele XXXX/XXXXX. Pretože žalobca mal záujem nadobudnúť tento podiel, uzavrel s ďalším účastníkom kúpnu zmluvu a spoločne 28. júna 2018 podali návrh na vklad jeho vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Okresný úrad Skalica, katastrálny odbor, však medzičasom rozhodnutím z 28. marca 2018, č. X 39/2018-2, opravil chybu v katastrálnom operáte tak, že z listu vlastníctva č. XXXX vymazal ďalšieho účastníka a namiesto neho ako spoluvlastníka predmetného pozemku zapísal v tom čase už zomrelého U. N.. Po zápise tohto rozhodnutia na list vlastníctva katastrálny odbor rozhodnutím z 24. júla 2018, č. V 1657/18-1, zamietol návrh na vklad, pretože ďalší účastník v čase rozhodovania už nebol vlastníkom pozemkov. Preto podľa katastrálneho odboru kúpna zmluva nespĺňala podmienky uvedené v § 31 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny

zákon) v znení neskorších predpisov. Žalobca podal proti tomuto rozhodnutiu odvolanie a namietol v ňom, že v čase uzavretia zmluvy a tiež v čase podania návrhu na vklad ďalší účastník ešte bol vlastníkom prevádzaného podielu. Žalovaný listom z 8. septembra 2020, č. VoÚ 29/2020/Fi, oznámil žalobcovi, že jeho odvolanie bolo podané oneskorene. Napriek tomu ho v zmysle § 60 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov preskúmal a dospel k záveru, že katastrálny odbor rozhodol správne.

2. Správnou žalobou sa žalobca domáhal zrušenia rozhodnutia katastrálneho odboru z 24. júla 2018 o zamietnutí návrhu na vklad, listu žalovaného z 8. septembra 2020 a napokon aj rozhodnutia katastrálneho odboru z 28. marca 2018 o oprave chyby, o ktorom tvrdil, ide o tzv. podkladové rozhodnutie v zmysle § 27 ods. 1 SSP. Po podaní tejto žaloby žalovaný v zmysle § 65 ods. 1 Správneho poriadku začal preskúmať list z 8. septembra 2020 mimo odvolacieho konania. Ešte skôr, než toto preskúmanie ukončil, tak rozhodnutím z 10. augusta 2021, č. VoÚ 29/2020/Fi, vyhovel odvolaniu žalobcu a zrušil rozhodnutie katastrálneho odboru z 24. júla 2018 o zamietnutí návrhu na vklad z procesných dôvodov. Následne nato rozhodnutím z 12. augusta 2021, č. LPO/2021/000540-17/Fi, zastavil konanie o prieskume listu z 8. septembra 2020, pretože odpadol dôvod tohto konania.

3. Správny súd potom, čo ho žalovaný s týmito rozhodnutiami oboznámil, tu napadnutým uznesením č. k. 14 S 89/2020-161 konanie zastavil s tým, že odpadol dôvod na pokračovanie v konaní podľa § 99 písm. g) SSP (výrok I), zaviazal žalovaného na zaplatenie trov konania žalobcovi (výrok II) a vrátil žalobcovi zaplatený súdny poplatok za podanú žalobu (výrok III). Výrok o trovách odôvodnil odkazom na § 171 ods. 1 SSP, pretože žalovaný zaviniel zastavenie konania tým, že zrušil napadnuté rozhodnutie potom, čo nanovo prehodnotil včasnosť podaného odvolania žalobcu.

II.

Kasačná sťažnosť a vyjadrenia k nej

4. Včas podanou kasačnou sťažnosťou sa žalovaný domáha zrušenia tohto uznesenia vo všetkých jeho výrokoch a vrátenia veci na ďalšie konanie. Namietol, že nemal pasívnu legitimáciu vo vzťahu k obom rozhodnutiam katastrálneho odboru z 28. marca 2018 a 24. júla 2018, s čím sa podľa neho správny súd dostatočne nevyrovnal. Kvôli tomu nesúhlasí ani s priznaním trov konania žalobcovi, keďže žaloba nebola podaná len z dôvodu nápravy postupu žalovaného v konaní o odvolaní, ale aj voči spomenutým rozhodnutiam katastrálneho odboru, ktorý vo vzťahu k týmto rozhodnutiam mal byť aj žalovaným orgánom. Konštatoval, že s konaním o preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania nijako nesúviselo konanie o oprave chyby v katastrálnom operáte, s ktorým žalovaný nemá nič spoločné.

5. Žalobca navrhol kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietnuť a priznať mu náhradu trov konania v plnom rozsahu. Mal za to, že žalovaný nie je oprávnený na podanie kasačnej sťažnosti proti výrokom I a III, pretože v týchto častiach nebolo rozhodnuté v jeho neprospech. Ďalej uviedol, že žalovaného označil správne a správny súd bol oprávnený preskúmať aj rozhodnutia z 28. marca 2018 a z 24. júla 2018, pretože tieto rozhodnutia predchádzali vydaniu žalobou napadnutého listu žalovaného a tvorili jeho podklad. Záverom sa stotožnil s názorom správneho súdu, že žalovaný zaviniel zastavenie konania, pretože rozhodnutie z 24. júla 2018 žalovaný zrušil sám až po podaní správnej žaloby.

III.

Posúdenie veci kasačným súdom

6. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnuté uznesenie v celom rozsahu (§ 453 ods. 1 SSP), ako aj predchádzajúce konanie pred správnym súdom bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) a v rozsahu uplatnených dôvodov (§ 453 ods. 2 SSP).

7. Podľa § 442 ods. 1 SSP môže kasačnú sťažnosť podať účastník, len ak bolo rozhodnuté v jeho neprospech. Sťažnostná legitimácia žalovaného je odvodená od skutočnosti, že vo veci samej bolo podanej žalobe vyhovené alebo mu bola uložená určitá povinnosť. Naopak, rozhodnutie o zamietnutí žaloby a všetky procesné rozhodnutia, ktorými sa konanie skončilo, t. j. odmietnutie žaloby, ako aj zastavenie konania, sú zásadne rozhodnutiami vydanými v neprospech žalobcu (porov. uznesenia tun. súdu sp. zn. 7 Ssk 201/2022 alebo sp. zn. 4 Sžk 25/2021 a tam citovanú prejudikatúru). V prerokúvanej veci napadnuté uznesenie vo výroku I zastavilo konanie a vo výroku III priznalo žalobcovi nárok na vrátenie súdneho poplatku voči štátu (správcovi systému súdnych poplatkov). Zastavenie konania je rozhodnutím v neprospech žalobcu, nie v neprospech žalovaného, a výrokom o vrátení súdneho poplatku sa žalovanému neuložila žiadna povinnosť ani sa nijako nezasiahlo do ich práv. Žalovaný sám žiadnu takúto ujmu netvrdí a zrušením týchto výrokov by sa ani nijako nezlepšilo

jeho práve postavenie. Naopak, z obsahu kasačnej sťažnosti vyplýva, že žalovaný nesúhlasí len s dôvodmi tohto zastavenia, kvôli ktorým podľa neho nie je v súlade so zákonom ani výrok o trovách konania. Preto žalovaného nemožno považovať za subjekt oprávnený na podanie kasačnej sťažnosti proti výrokom I a III v zmysle § 442 ods. 1 SSP.

8. Podľa § 170 písm. b) SSP zásadne žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania, ktoré bolo zastavené. Podľa § 171 ods. 1 SSP však platí, že ak účastník konania procesne zaviniel zastavenie konania, správny súd prizná trovy konania ostatným účastníkom konania. Otázka zavinenia zastavenia sa hodnotí iba z procesného hľadiska. Podstatné teda je, či ten či onen účastník počas konania konal prípadne nekonal určitým spôsobom, ktorý vyvolal dôvod na jeho zastavenie. Zároveň je však potrebné posúdiť, či bez tohto konania či nekonania by samotné súdne konanie bolo mohlo dospieť k inému výsledku (odlišnému od zastavenia). Ak žalovaný za konania vydal nové rozhodnutie, ktorým vo výsledku vyhovel tomu, čoho sa žalobca správnu žalobou domáha, možno toto konanie považovať za zavinenie žalovaného len vtedy, ak by bez vydania tohto nového rozhodnutia konanie mohlo viesť k meritórnemu rozhodnutiu (teda ak by bolo možné správnej žalobe vyhovieť alebo ju zamietnuť). Ak však konanie o správnej žalobe nemohlo k takémuto výsledku smerovať, pretože tu bol dôvod na jej odmietnutie alebo iný dôvod na zastavenie (celkom alebo v časti), potom úkon žalovaného, ktorý k zastaveniu beztak viedol, nemožno považovať za jeho výlučné zavinenie na jeho zastavení.

9. Podľa ustálenej praxe preskúvaný list žalovaného z 8. septembra 2020 je spôsobilým predmetom prieskumu ako opatrenie v zmysle § 3 ods. 1 písm. c) SSP, ktorým môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti žalobcu priamo dotknuté. Týmto opatrením bolo vybavené odvolanie žalobcu podľa Správneho poriadku proti prvostupňovému rozhodnutiu katastrálneho odboru z 24. júla 2018, ktorým bol zamietnutý návrh na vklad vlastníckeho práva v prospech žalobcu. Toto rozhodnutie katastrálneho odboru je tak prvostupňovým rozhodnutím, ktoré môže správny súd v zmysle § 191 ods. 3 písm. a) SSP zrušiť spolu so zrušením rozhodnutia žalovaného podľa § 191 ods. 1 SSP. Podľa § 180 ods. 1 SSP je však žalovaným vždy orgán, ktorý rozhodol o riadnom opravnom prostriedku. Inak povedané, zo súvisu § 180 ods. 1, § 191 ods. 1 a ods. 3 písm. a) SSP vyplýva, že v konaní, v ktorom je žalovaným odvolací správny orgán, môže správny súd vždy zrušiť aj rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu. Napriek tomu však citovaný § 180 ods. 1 SSP ustanovuje, že žalovaným nie je tento orgán, ale vždy odvolací správny orgán. V dôsledku toho nemôže obstať námietka žalovaného, že vo vzťahu k rozhodnutiu katastrálneho odboru z 24. júla 2018 nemal pasívnu vecnú legitimáciu, keďže bol orgánom verejnej správy, ktorý rozhodoval (vybavoval) odvolanie žalobcu proti tomuto rozhodnutiu katastrálneho odboru. Nebol teda dôvod, aby bola správna žaloba v tejto časti odmietnutá alebo konanie zastavené kvôli nedostatku pasívnej legitimácie žalovaného. Pokiaľ žalovaný sám zrušil toto rozhodnutie, potom skutočne odpadol dôvod viesť konanie tak vo vzťahu k jeho opatreniu, ako aj rozhodnutiu katastrálneho odboru z 24. júla 2018. Tým však toto konanie žalovaného bolo jediným dôvodom, ktorý vyústil do zastavenia konania v tejto časti, a žalovaný v tejto časti toto zastavenie zaviniel v zmysle § 171 ods. 1 SSP.

10. Okrem toho sa však žalobca domáhal aj zrušenia rozhodnutia z 28. marca 2018 o oprave chyby v katastrálnom operáte na základe § 191 ods. 3 písm. b) SSP, podľa ktorého môže správny súd so zrušením rozhodnutia zrušiť aj skôr vydané rozhodnutie, ak postupoval podľa § 27 ods. 1. Podľa § 27 ods. 1 SSP správny súd pri preskúvaní rozhodnutia alebo opatrenia orgánu verejnej správy posúdi i zákonnosť skôr vydaného rozhodnutia, z ktorého preskúvané rozhodnutie vychádza, ak bolo preň skôr vydané rozhodnutie záväzné a ak skôr vydané rozhodnutie nebolo možné preskúmať správnym súdom podľa § 6 ods. 2 SSP. O oprave chyby v katastrálnom operáte sa rozhoduje podľa § 59 katastrálneho zákona za podporného použitia Správneho poriadku (§ 22 ods. 5 katastrálneho zákona). Rozhodnutia orgánov katastra sú potom preskúmateľné súdmi na základe správnej žaloby podľa § 6 ods. 2 písm. a) SSP a súdy ich aj skutočne preskúmajú (porov. rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Sžrk 5/2020, 1 Sžrk 3/2020 alebo 4 Sžrk 4/2020). Rozhodnutie katastrálneho odboru z 28. marca 2018 tak bolo samostatne spôsobilým predmetom súdneho prieskumu, a preto nemohlo ísť o podkladové rozhodnutie v zmysle § 27 ods. 1 SSP, ako to tvrdil žalobca. Správny súd tak mal vo vzťahu k tomuto rozhodnutiu osobitne skúmať splnenie procesných podmienok. Pokiaľ by tak urobil, zistil by, že v tejto časti je daný dôvod na odmietnutie žaloby smerujúcej proti žalovanému podľa § 98 ods. 1 SSP.

11. Žalovaný tak vo výsledku správne namieta, že vo vzťahu k preskúmaniu rozhodnutia o oprave chyby v katastrálnom operáte, kde bol daný dôvod na odmietnutie žaloby, nezavinil svojím postupom (zrušením rozhodnutia z 24. júla 2018) zastavenie konania v zmysle § 99 písm. g) SSP. V dôsledku toho v tejto časti nemohol mať žalobca voči nemu nárok na náhradu trov konania podľa § 171 SSP. Správny súd tak mal zohľadniť, že z hľadiska predmetu konania tvorilo preskúmanie rozhodnutia z 28. marca 2018 jeho rovnocennú časť s preskúmaním opatrenia z 8. septembra 2020 spolu s rozhodnutím z 24. júla 2018. Pokiaľ však s odkazom na citované ustanovenie zaviazal žalovaného na náhradu 100 % trov žalobcu a nezohľadnil, že mu možno pričítať zavinenie konania len sčasti, nepostupoval správne.

IV.

Záver

12. Kasačný súd tak dospel k záveru, že kasačná sťažnosť proti výrokom I a III napadnutého uznesenia je neprípustná, a preto ju v tejto časti odmietol podľa § 459 písm. b) SSP. Vo zvyšnej časti týkajúcej sa náhrady trov konania je však kasačná sťažnosť v zmysle uplatneného sťažnostného bodu podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP dôvodná, v dôsledku čoho kasačný súd podľa § 462 ods. 1 SSP uznesenie správneho súdu v tejto časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

13. Správny súd opätovne rozhodne o trovách konania, viazaný právnym názorom vysloveným v tomto uznesení (§ 469 SSP). Trovy konania o tejto kasačnej sťažnosti sú súčasťou trov konania, o ktorých podľa § 467 ods. 3 SSP takisto rozhodne správny súd v novom rozhodnutí vo veci samej.

14. Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0 (jednomyseľne).

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.